

10. Yesu na Kijana Tajiri

Matayo 19:16-26 (& Luka 18:18-30, Marko 10:17-27)

MADA MUHIMU: Kujitegemea, Imani, matumizi ya Sheria

[Dhana Muhimu za Injili: Imani, Matumizi ya Sheria, Kuhesabiwa Haki]

HADITHI

Siku moja, kijana tajiri aliyekuwa pia kiongozi alimjia Yesu na kumwuliza, “Mwalimu mwema, nifanye jambo gani jema ili nipate uzima wa milele?”

Yesu akamjibu, “Mbona unaniita mimi mwema? Hakuna aliye mwema ila Mmoja tu, ndiye Mungu: Lakini ukitaka kuingia uzimani, zitii amri.”

Yule mtu akamwuliza, “Amri zipi?”

Yesu akamjibu, “Usiue, usizini, usiibe, usishuhudie uongo, waheshimu baba yako na mama yako na umpende jirani yako kama nafsi yako.”

Yule kijana akasema, “Hizi zote nimezishika. Je, bado nimepungukiwa na nini?”

Yesu alimtazama na kumpenda. Akamwambia, “Kama ukitaka kuwa mkamilifu, nenda, kauze vitu vyote ulivyo navyo na hizo fedha uwape maskini, nawe utakuwa na hazina mbinguni. Kisha njoo, unifuata.”

Yule kijana aliposikia hayo, akaenda zake kwa huzuni, kwa sababu alikuwa na mali nyingi.

Ndipo Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Amin, amin nawaambia, itakuwa vigumu kwa mtu tajiri kuingia katika Ufalme wa Mbinguni. Tena nawaambia, ni rahisi zaidi kwa ngamia kupita kwenye tundu la sindano kuliko mtu tajiri kuingia katika Ufalme wa Mungu.”

Wanafunzi wake waliposikia haya, walishangaa sana na kuuliza, “Ni nani basi awezaye kuokoka?”

Lakini Yesu akawatazama, akawaambia, “Kwa mwanadamu jambo hili haliwezekani, lakini kwa Mungu mambo yote yanawezekana.”

AYA wa KUKUMBUSHA:

Mathayo 19:26: “Kwa wanadamu hilo [i.e., kuokoka] haliwezekani; bali kwa Mungu yote yawezekana.

SWALI LA UTANGULIZI (Kujadili na jirani):

- Je, unaweza kufikiria mtu fulani katika kanisa au jumuiya yako ambaye ungefurahi kumtambulisha kwa mgeni kama kielelezo bora cha mtu anayeishi maisha mazuri?

MPITO:

- Leo tunatambulishwa kwa mwanamume anayeonekana kuwa mfano mzuri sana wa mtu ambaye alikuwa akiishi maisha yanayofaa. Acheni tuone jinsi Yesu alivyozungumza naye na yale anayomfundisha.

MJIFUNZE HADITHI PAMOJA (mazoezi ya kusikiliza)

- Maswali yanayoweza kukusaidia kusikiliza tunaporudia hadithi:
  - Kijana huyo alifikiria nini kuhusu kutii kwake kwa sheria ya Mungu?

- Yesu anamjibuje kijana huyo? Yesu anahisije kwake? Ni mambo gani yanayoonyesha mtazamo wa moyo wa Yesu kumwelekea kijana huyo?

MUHTASARI wa MSINGI wa Majadiliano (kumsaidia mwezeshaji kuongoza bila kusoma kila kitu)

- **Tajiri Young Ruler:** Alikuwa mtu wa namna gani? Nini kilikuwa kizuri? Alitamani nini? Alifikiri angewezeje kuipata?
- **Yesu:** Alijibuje? Ni nini kilikuwa muhimu zaidi kwake? Alihisije kuhusu mtu huyo?
- **Utajiri:** Je, mtazamo wa Yesu kuelekea utajiri wetu ni upi?
- **Je, tunaamini nini?** Tunaweza kujifunza nini kutokana na hadithi hii?
- **Utekelezaji:** Ni nini kinahitaji kubadilika katika maisha yangu baada ya kusoma hadithi hii? Ni matendo gani, mitazamo, au imani gani? Utajiri wako ni nini? Unahitaji nini kuuza?
- **Kushiriki:** Nani anahitaji kusikia hadithi hii?

MASWALI ya MAJADILIANO

(pamoja na baadhi ya majibu yanayowezekana)

- **Huyu kijana alikuwaje? Tunajua nini kuhusu maisha yake? Tabia zake? Sifa yake? Sifa yake ilitegemea nini?**
  - *Tajiri, kijani, kiongozi. Alifikiri kwamba alikuwa amefuata sheria zote. Hata wanafunzi wa Yesu walifikiri hivyo kwa sababu walishangaa waliposikia mawazo ya Yesu juu yake. Alikuwa na sifa nzuri.*
  - *Sifa yake ilitegemea kutii, kuwa na heshima, kuwa kiongozi, kubarikiwa na mali.*
- **Kijana huyo alikuwa akitafuta nini? Alifikiri angewezeje kuipata? Kwa nini alijiamini?**
  - *Kutafuta uzima wa milele, mahali pa juu kabisa katika ufalme.*
  - *Alifikiri angeweza kuipata kutokana na kufanya matendo mema, ndivyo inavyokuwa bora zaidi.*
- **Yesu alimjibuje? Kwa nini alijibu hivi?**
  - *Shika amri!*
  - *Yesu alijua kwamba uzima wa milele haukupatikana kupitia utii mkamilifu kwa sheria, lakini alijua moyo na mawazo ya mwanadamu na alitaka kumwonyesha jinsi ufahamu wake ulivyokuwa mbaya, jinsi alivyokuwa akitegemea kitu kibaya kumwoko: kushika sheria.*
  - *Ni kana kwamba Yesu alisema, “Sawa, ikiwa hii ndiyo njia yako ya kumpendeza Mungu au kupata uzima wa milele, basi hivi ndivyo unapaswa kufanya hivyo – kutii tu!”*
- **Ni nini kilikuwa kibaya kwa ufahamu wa kijana huyo wa uzima wa milele na jinsi ya kuingia?**
  - *yote yakitegemea utendakazi wake mwenyewe, utajiri wake mwenyewe au zawadi, kwamba kadiri alivyofanya zaidi, ndivyo nafasi yake inavyokuwa bora zaidi!*
  - *Hakuelewa dhambi yake mwenyewe, kutoweza kwake kuweka sheria moyoni mwake.*
  - *Alijitegemea yeye mwenyewe badala ya Mungu*
- **Yesu alijibuje kijana huyo alipouliza ni sheria gani za ziada ambazo angeweza kutii ili kuwa na uhakika wa wokovu wake? Alihisi nini kuelekea kijana huyo? Je, maneno yake kwa kijana huyo yalikusudiwa kuumiza au kusaidia? Jinsi gani?**
  - *Alimpenda.*

- o *Maneno ya Yesu ya kwenda kuuza vitu vyote yangejisikia kuwa magumu na hayana upendo.*
  - o *Lakini alitoa ushauri huu ili kumsaidia kijana huyo kwa kutilia shaka njia yake ya kufikiri, na kumsaidia kupata njia ya kweli ya uzima.*
- **Yesu alipomwambia “uza vyote,” yule kijana tajiri alienda zake akiwa na huzuni. Je, hii inatuambia nini? Malengo yake yalikuwa tofauti jinsi gani na malengo ya Yesu kwake?**
    - o *Utajiri ulikuwa muhimu sana kwake - zaidi ya kupata uzima wa milele, zaidi ya uhusiano na Mungu. Alitegemea mali ili kumpa faraja, riziki, na sifa nzuri.*
    - o *Yesu anataka uhusiano na wenye dhambi waliopotea wanaokuja kwake. Hapendezwi na sisi kujaribu kujifanya wakamilifu kupitia tabia njema. Utiifu wa kweli unajengwa juu ya uhusiano unaojengwa juu ya toba na imani katika Mwokozi.*
    - o *Uhusiano na Mungu kupitia Yesu ndio hazina halisi! Bora zaidi kuliko mali au sifa ya kidunia.*
- **Yesu kusema, "Uza mali yako yote" ilikuwa njia nyingine ya kumwambia mtu huyo, "Ili kuokolewa, unahitaji kutubu." Ikiwa kijana huyo alionekana kuwa mzuri sana katika kushika sheria, kijana huyo alihitaji kutubu nini?**
    - o *Alihitaji kutubu kwa kutegemea matendo yake yote mema na baraka alizokuwa nazo ili kuwa na msimamo mzuri pamoja na Mungu.*
    - o *Njia ya kuchekesha ya kusema itakuwa, "Unahitaji kutubu matendo na baraka zako zote."*
    - o *Pia alihitaji kutubu kwa kudhani kwamba kweli aliishika sheria wakati moyoni mwake hakuishika. (Kwa mfano, hakuwapenda maskini kiasi cha kugharimu mali yake.)*
- **Kijana alipoondoka, Yesu aliwaambia kwamba haiwezekani kwa tajiri kuingia katika ufalme wa mbinguni. Kwa nini walikata tamaa?**
    - o *"Ni nani basi anaweza kuokolewa?" Waliamini sawa na yule tajiri (sawa na ulimwengu unavyoamini) - kwamba mtu anayeheshimika, mtiifu, na tajiri hakika anastahili wokovu. (Haya ndiyo maoni ya ulimwengu.) Iwapo hakuwa mzuri vya kutosha, basi walikuwa na tumaini gani?*
- **Je, Mungu anachukia utajiri? Je, Mungu anataka kila mtu auze mali yake yote na kuwa maskini kabla ya kumfuata Mungu? Kwa hiyo, unafikiri kwa nini Yesu alimwambia kijana huyo ‘auze yote’? Unafikiri Yesu alijua nini kuhusu moyo wa mtu huyo kilichomfanya ajibu hivi?**
    - o *Utajiri wake ulikuwa ukimumiza! Walimficha hitaji lake kuu la mwokozi.*
    - o *Alijua mtu huyo alikuwa akiweka tumaini lake lote katika utajiri wake na matendo yake mema: jinsi walivyokidhi mahitaji yake, jinsi walivyompa sifa nzuri, jinsi walivyomfanya ajisikie mwenye haki na kustahili.*
    - o *Alikuwa anatumaini utajiri zaidi ya kumwamini Mungu.*
- **Unafikiri Yesu anamaanisha nini kwa kuwa mtu “tajiri”? Je, “tajiri” humaanisha tu kuwa na mali?**
    - o *Hapana, anazungumzia aina yoyote ya “utajiri,” baraka au zawadi yoyote, kitu chochote ambacho mtu hutegemea zaidi ya Mungu ili kujifanya kuwa mwadilifu mbele za Mungu.*
- **Soma Mathayo 5:20-22, 27-28, 43-44 . Je, mistari hii inatufundisha nini kuhusu kuamini utii wetu kwa sheria ili kupata uzima?**
    - o *Kiwango cha Mungu ni cha juu sana. Ni ukamilifu mtupu.*

- o *Kwa hivyo hakuna anayeweza kutii kikamilifu vya kutosha kufikia kiwango hiki. "Haiwezekani" kwa mwanadamu yeyote kutegemea nguvu, nidhamu, au uwezo wake mwenyewe.*
- **Yesu aliwapa wanafunzi waliokuwa wamevunjika moyo tumaini gani? Alitupa tumaini gani?**
  - o *"Kwa Mungu, yote yanawezekana." Huruma ya Mungu ni kubwa zaidi ya mawazo yetu. Hata kubwa vya kutosha kumwokoa mtu ambaye ni "tajiri," anapoacha kutumainia "utajiri" wake mwenyewe na kuweka tumaini lake kwa Mwokozi.*
  - o *Ni Yesu pekee ndiye angeweza kushika sheria kikamilifu. Mungu pekee ndiye angeweza kufanya wokovu uwezekane. Ikiwa tu Mungu anakuwa mwanadamu na kuishika sheria kwa ajili ya mwanadamu, na mwanadamu kuweka imani yake yote kwa mtunza sheria halisi ndipo mwanadamu anaweza kuokolewa au kupata uzima wa milele!*
  - o *Mungu anasema kwa kila mmoja wetu, "utajiri" wako unazuia uhusiano wako na mimi. Unahitaji "kuzuza zote," ukiamini kwamba utajiri utakaopata kutoka kwangu ni bora zaidi. Kisha, njoo unifuata. Kuwa nami. Kaeni ndani yangu. Uimarishwe na mimi. Tulia ndani yangu.*

MASWALI ya UTEKELEZAJI ya JUMLA (jadili na kikundi kizima):

- **Ni mifano gani ya "utajiri" unaweza kufikiria katika maisha ya watu leo? Utajiri huo unawezaje kuwa hatari kwetu?**
  - o *Pesa, ng'ombe, mali, elimu, sifa, tabia njema, cheo katika kanisa au jumuiya, afya, uwezo au vipaji, alama nzuri, umaarufu, ujuzi wa kijamii, kukubaliwa na wengine, fursa, utii, nidhamu, uzoefu.*
  - o *Tunaweza kutegemea mambo haya ili kukaa sawa na Mungu, kubaki kubarikiwa, kudumisha sifa yetu. Hii inazuia uhusiano wetu naye kwa sababu hatuamini yeye peke yake.*
  - o *Yesu anataka tumtegemee daima, tusitegemee kamwe baraka, zawadi, au talanta zetu badala yake. Ni lazima tuwe na shukrani kwa ajili yao, ndiyo - kuzitumia kwa utukufu wake na kwa manufaa ya wengine. Lakini sio kuzigeuza kuwa njia za kujiokoa.*
- **Kijana huyo (na hata wanafunzi) aliishi kwa "kanuni fulani za maisha" ambazo alifikiri ni za kweli. Kwa mfano:**
  - *"Ikiwa nitatii sheria zote, nitabarikiwa na kupata uzima wa milele."*
  - *"Ikiwa ni tajiri na nimebarikiwa kuwa na sifa nzuri, hii inamaanisha kwamba Mungu anafurahi nami. Mimi ni mwadilifu machoni pake. Atafurahi hata zaidi ikiwa nitapata sheria zaidi za kutii!"*
  - o **Je, ni sheria gani za maisha tunazotaribu kuzishika leo ili tuwe "sahihii" au "kupata uzima"?**
    - *Nenda kanisani, pata kazi nzuri, uwe na familia yenye kuheshimika, pata kipato kinachostahili, ishi katika ujirani unaojulikana sana, utambulike hadharani, nk.*
- **Yesu anamwambia kila mmoja wetu, "Uza vyote!" Anamaanisha nini? Je, inaweza kuonekanaje kwao "kuzuza" kitu ambacho wanategemea sana?**
  - o *Tubu kwa kutumaini kitu kingine chochote isipokuwa Yesu kwa uzima wa milele au tele.*
  - o *Fanya chochote unachohitaji kufanya ili kukifanya kitu hicho kisiwe na umuhimu kwako.*
- **Je, ni baadhi ya mambo gani ambayo Mungu anataka watu "wauze"? Unawezaje kujua kwamba unahitaji "kuzuza" mojawapo ya utajiri wako?**

- o *mali, uwezo, familia nzuri, elimu, afya dhabiti, sifa au nafasi katika kanisa lako au jamii, fursa.*
- o *Jiulize maswali haya: Je, unang'ang'ania nini? Je, unakataa kumpa Mungu nini? Unaogopa kupoteza nini?*

MASWALI ya UTEKELEZAJI ya KIBINAFSI (chagua moja kwa majadiliano ya kikundi kidogo):

- **Je, una utajiri au baraka gani katika maisha yako, hasa juu juu? Je, ni kipi kati ya hivi ambacho umeruhusu kukuridhisha au kukusababishia kutomtazama Yesu kila siku kwa ajili ya msamaha na usaidizi? Inaweza kumaanisha nini "kuuza" kitu hiki katika maisha yako?**
- **Yesu alimtazama kijana huyo na kumpenda kwa kumwambia atubu. Je, Yesu anahisije hasa kukuhusu anapokuona unategemea sana kitu kingine isipokuwa yeye mwenyewe? Je, hii inaweza kukusaidiaje kutubu?**